

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 23-0143

Klageren: XX på vegne af sønnen YY
2791 Dragør

Indklagede: Movia
CVR-nummer: 29 89 65 69

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet manglende check ind på vennens Rejsekort

Parternes krav: Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at sønnen og dennes kammerat bad chaufføren om at checke dem begge ind på vennens Rejsekort

Indklagede fastholder kontrolafgiften

Ankenævnets sammensætning: Nævnensformand, dommer Lone Bach Nielsen
Gry Middtun
Torben Steenberg
Helle Berg Johansen
Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 6. december 2023 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 1.000 kr.

Beløbet skal betales til Movia, der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Ifølge klageren rejste hans søn den 23. marts 2023 med nogle klassekammerater hjem fra en eks-kursion, hvor de skulle med buslinje 33 fra Ørestad st. På udturen havde læreren checket hele klassen ind, men på hjemturen blev de skilt fra hinanden, hvorfor klageren søn skulle rejse med på en vens Rejsekort. De var i alt fire, hvoraf to skulle med på de to andres Rejsekort. Ved påstigning sagde de dette til chaufføren, der nikkede og svarede "okay". Ved en efterfølgende kontrol viste det sig, at chaufføren, der ikke talte dansk, ikke havde checket dem alle fire ind, hvorfor to af de fire blev pålagt en kontrolafgift på 1.000 kr.

Klageren bad samme dag, den 23. marts 2023, Movia om at annullere sønnens kontrolafgift og gjorde gældende som gengivet ovenfor.

Movia skrev den 24. marts 2023 til busoperatøren og spurgte om følgende:

"Der blev udstedt et par afgifter til nogle drenge på 15/16 år. De skulle vist have været 4 drenge med to rejsekort. De skulle være steget på bussen ved Ørestad St. Der har været heftig aktivitet på rejsekort standerne (8 & 9 check ind) netop ved Ørestad St., så der har nok været mange der steg på der. I situationen oplyste de til kontrolløren, at de skulle have været checket flere ind på rejsekortene. Kontrolløren spurgte derfor chf. om det var korrekt, hvilket chaufføren benægtede i situationen. Der er kommet et par indsigelser fra nogle af forældrene. De skriver bl.a.:

"Ved indstigning spørger to klassekammerater som har rejsekort buschaufføren på linje 33 mod Dragør om han kan checke de 4 elever ind på de to rejsekort hvilket chaufføreren "nikker" ja til, og ifølge børnene svarer "okay"."

"Det viser sig desværre at chaufføren ikke taler dansk og har ikke tjekket to af børnene ind på de to klassekammeraters rejsekort."

+

"Min søn skulle med på hans vens rejsekort, hvilket de siger til buschaufføren. Buschaufføren (som ikke kan dansk) siger ok og at det er gjort."

Da der er modstridende forklaringer fra kontrolløren og drengene, så vil vi gerne spørge chaufføren selv, selvom chf er blevet forespurgt i kontrolsituationen

Chaufføren bedes svare på følgende spørgsmål:

- Bad drengene om at blive checket flere ind på rejsekortene?
- Talte du overhovedet med drengene?
- Kan der have været sproglige udfordringer med kommunikationen?

Hvis der skulle være andet interessant at bemærke, så hører vi gerne nærmere. Vi ser frem til jeres svar."

Busoperatøren svarede følgende:

"Chf. fortæller, at der kom 2 kunder med bussen, som begge, hver især, sagde, at de (drene) var med dem. De sagde det, som kortene var checket ind for 2 personer hver, da de ikke bad om at blive checket ind."

Spørgsmål 1: Nej

Spørgsmål 2: Nej

Og nej, der er ikke sproglige udfordringer. Chf taler perfekt dansk.”

Movia fastholdt derefter kontrolafgiften den 28. april 2023 med den begrundelse, at chaufføren, der taler perfekt dansk, kunne huske episoden, og ikke var blevet bedt om at checke nogen ind. Movia henviste desuden til, at kontrolløren også havde spurgt chaufføren i forbindelse med selve kontrollen.

Derefter indbragte klageren sagen for ankenævnet, hvor han har gjort gældende, at der var en klokkeklar aftale med chaufføren om at checke sønnen med ind på vennens Rejsekort.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Således som sagen foreligger oplyst, lægger ankenævnet til grund, at klagerens søn ikke på tilstrækkelig vis sikrede sig at være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel, da han rejste med bussen. Ankenævnet har ved afgørelsen heraf lagt vægt på, at chaufføren ikke kan bekræfte at være blevet bedt om at checke sønnen med ind på vennens Rejsekort.

Ankenævnet kan ikke lægge til grund, at dette beroede på sproglige udfordringer hos chaufføren.

Kontrolafgiften blev dermed pålagt med rette, da det er passagerens ansvar at sikre sig gyldig billet, jf. de Fælles landsdækkende rejseregler.

Ankenævnet finder, at der ikke har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at kontrolafgiften skal frafaldes.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikkselskaber § 29 kan selskabet udstede kontrolafgift og pålægge ekspeditionsgebyr til en passager, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

I busser, hvor check ind sker om bord, skal check ind ske straks efter påstigning uden unødigt ophold, og inden passageren sætter sig ned.

Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsebegrensninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages, eller om der er betalt metro-tillæg). Passagerer, der rejser alene på andres Rejsekort Personligt eller med en anden kundetype,

end passageren er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et Rejsekort Personligt benyttes.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

” Klagen drejer sig om svaret fra Movia som beror på udelukkende på chaufførens udsagn som principielt ikke kan være anderledes end det afgivne, og som står i kontrast til det som børnene beskriver. Således som forklaringen foreligger oplyst for mig, at klassekammeraterne dokumenterbart checker ind ved indstigning og som underbygger forklaringen som børnene afgiver og fastholder, nemlig at de spørger chaufføren om ekstra ind-checkning af flere personer på klassekammeraternes rejsekort som checker ind. For at være helt konkret, så spørger [klagerens søn]’s klassekammerat [navn] med rejsekort nummer: 308430 20[xxxx] chaufføren om han kan checke en ekstra ind hvortil han nikker og gestikulerer med armen om at stige ind, hvilket de gør.

Som nævnt har drengene begrænset erfaring med bus kørsel som for vores søns vedkommende i øjeblikket udelukkende foregår på klasseeskursioner som denne. Vores søn [klagerens søn] var ikke og kan ikke være vidende om andet end at alt er i orden når de har nævnt for chaufføren at de ønsker at tjekke flere ind på rejsekortene som chaufføren nikker ja til, og viser vej med armen om at gå ned i bussen.

Sagsbehandleren fra Movia anfører at chaufføren husker den specifikke kontrol situation. Det forekommer mig selvmodsigende at chaufføren skulle kunne huske en specifik kontrolsituation hvis emnet om indcheckning af kammeraterne ikke havde været oppe og vende. At chaufføren svarer nej til det til spørgsmål er logisk da det modsatte ville være det samme som at indrømme at han har glemt at udføre den ekstra indcheckning, eller overhørte børnenes spørgsmål.

I Movia’s svar nævnes også at chaufføren taler perfekt dansk. Vi har absolut intet belæg for at hævde at chaufføren ikke talte dansk som vi fik fremført i vores indledende klage, og som hermed er afkræftet af Trafikselskabet. Men det var blot hvad børnene forklarede som mulig årsag til at der ikke var checket ekstra ind.

Vi føler at Movia’s svar er som en retssag hvor kun den ene part har fremført et vidne som ikke kan svare andet end nej til det stillede spørgsmål, da det ellers vil blotlægge at det er chaufførens fejl.

Afslutningsvis er det derfor vores håb at Ankenævnet har mulighed for at se video materiale fra bussen ved indstigning hvor [sønnens ven] checker ind med ovennævnte kort. Det er vigtigt for at dokumentere børnenes forklaring om chaufførens gestik, og tillægge deres forklaring samme vægt som chaufførens udsagn, og som konsekvens heraf annullere bødeforlægget.

Vil opnå: At få annulleret et uretfærdig bødeforlæg på 1000 kr. da den ekstra indcheckning skyldes fejl hos Movia chauffør.”

Indklagede anfører følgende:

” Movia svarer her på ankenævns sag vedrørende kontrolafgift 826[xxx], som blev udstedt den 23.03.2023 i buslinje 33. Vi vedhæfter desuden korrespondancen mellem Movia og klageren samt andre relevante filer.

Movia fastholder, at kontrolafgiften er korrekt udstedt på baggrund af klagerens søns, [klagerens søn]s, manglende fremvisning af gyldig billet i kontrolsituationen.

[klagerens søn]s sag omhandler, at han ikke var checket ind på sin vens rejsekort, som han den pågældende dag rejste med. Jf. de fælles landsdækkende rejseregler skal kunden altid selv sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede jf. § 2.4. Hvis en anden person skal checkes ind på ejerens rejsekort, er kunden der checkes ind, stadig selv ansvarlig for, at vedkommende er checket ind korrekt jf. § 2.4.3.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid kundens ansvar at have gyldig rejsehjemmel ved indstigning, herunder sikre sig at kundens Rejsekort er korrekt checket ind. Kunden skal ved modtagelse af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede.

2.3. Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med tog, bus og metro skal kunden være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

2.4.3. Brug af Rejsekort

Check ind ekstra: Kunden kan checke medrejsende, cykler og hunde ind på sit Rejsekort (kaldet check ind ekstra) på en særlig check ind ekstra-kortlæser, Rejsekortautomat eller ved at bede buschaufføren omstille rejsekortudstyret til check ind for at lave et check ind.

Det er kundens eget ansvar at sikre sig at medrejsende, cykler og hunde er checket korrekt ind. Såfremt kunden ikke følger ovenstående regler for check ind, betragtes kunden som værende uden gyldig billet, hvilket udløser en kontrolafgift.

2.6. Kontrol af rejsehjemmel

Kan gyldig rejsehjemmel ikke fremvises på forlangende i kontrolsituationen, er det ikke muligt at få nedskrevet eller annulleret en kontrolafgift ved efterfølgende fremvisning af rejsehjemmel, jævnfør dog afsnit 2.7.5 om rejse uden pendlerkort.

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

Kunder, der rejser alene på andres Rejsekort Personligt eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et Rejsekort Personligt benyttes.

Kontrolafgiften

Kontrolløren stiger på ved Ryumgårdsvej kl. 14:41:45. Da [klagerens søn] i den efterfølgende billetkontrol bliver bedt om at fremvise gyldig billet, fremviser han ikke nogen, og han er ikke checket ind på sin vens kort. Derfor modtager han en afgift, der er færdigt udstedt kl. 14:46:53.

Årsag	Ingen billet fremvist
--------------	-----------------------

Kontrolløren har noteret, at han snakkede med chaufføren i forbindelse med [klagerens søn]s kontrolafgift. Dette fremgår af kontrolafgiften.

Jeg har forespurgt chauffør	Ja
------------------------------------	----

Kontrolløren hører fra kunden, at de skulle have været checket 2 personer ind på vennens rejsekort. Kontrolløren forhører sig kort efter til chaufføren for, at få be- eller afkræftet kundens forklaring. Ifølge chaufføren, der bliver spurgt få minutter efter udstedelsen af afgiften, blev der ikke fortalt, at der skulle checkes 2 personer ind. Dette er blevet noteret af 2 omgange på kontrolafgiften.

Bemærkning

Mors fulde navn De siger de har sagt til chaufføren at de skulle have checke 2 personer Men chaufføren siger noget andet

Ikke betalt	Ny besked	Chaufføren sagde at de ikke havde sagt der skulle checke nogen på.	AFR	23-03-2023 14:53:53
-------------	-----------	--	-----	---------------------

Kommentarer og afgørelse

Ifølge kundens indsigelse stiger [klagerens søn] på ved Ørestad St. Her ses det på turoversigten, at bussen holder mellem kl. 14:32:22 og 14:33:25. Kontrollørerne stiger på 5 stop senere, da bussen holder ved Ryumgårdsvej.

Stop	Ryumgårdsvej
Tur ID	0
Påstigning	23-03-2023 14:41:45
Udstedt dato/tid	23-03-2023 14:46:53

#	Stoppsted	Stopindikator	Pl. ank.	Pl. afg.	Obs. ank.	Obs. afg.
1	Rådhuspladsen (1703)	● ●	14:04	14:04	14:04:28	14:05:16
2	Rådhuspladsen St. (47225)	● ●	14:05	14:05	14:07:56	14:08:15
3	Weidekampsgade (28049)	● ●	14:09	14:09	14:12:03	14:12:03
4	Isafjordsgade (907)	● ●	14:11	14:11	14:13:01	14:13:01
5	Islands Brygge St. (27523)	● ●	14:13	14:13	14:14:18	14:14:18
6	Amagerfælled Skole (859)	● ●	14:15	14:15	14:15:50	14:16:00
7	Hørgården (860)	● ●	14:16	14:16	14:17:16	14:17:26
8	Grønlands Kollegiet (910)	● ●	14:18	14:18	14:19:18	14:19:33
9	Tingvej (911)	● ●	14:19	14:19	14:20:09	14:20:21
10	Irlandsvej (744)	● ●	14:21	14:21	14:21:24	14:21:35
11	Dyvekeskolen (745)	● ●	14:22	14:22	14:22:26	14:22:40
12	Sundbyvestervej (836)	● ●	14:23	14:23	14:23:36	14:23:36
13	Englandsvej (112)	● ●	14:24	14:24	14:24:50	14:25:00
14	Vejlands Allé (865)	● ●	14:26	14:26	14:27:25	14:27:36
15	Gårdfæstevej (866)	● ●	14:26	14:26	14:28:04	14:28:04
16	Toskiftevej (867)	● ●	14:27	14:27	14:28:33	14:28:33
17	Kanadavej (868)	● ●	14:28	14:28	14:29:19	14:29:19
18	Kongelundsvej (10755)	● ●	14:30	14:30	14:30:08	14:30:17
19	Ørestad St. (30940)	● ●	14:32	14:32	14:32:22	14:33:25
20	Vestamager St. (30942)	● ●	14:35	14:35	14:35:51	14:36:15
21	Foldbyvej (30944)	● ●	14:35	14:35	14:37:19	14:37:56
22	Otto Baches Allé (871)	● ●	14:38	14:38	14:39:28	14:39:36
23	Pilegård Allé (872)	● ●	14:39	14:39	14:40:56	14:41:09
24	Ryumgårdsvej (873)	● ●	14:39	14:39	14:41:37	14:41:47

Som oplyst i 2.4.3 er det kundens eget ansvar, at Rejsekortet er korrekt indstillet til den eller de kunder, der rejser på kortet, dvs. korrekt kundetype, antal rejsende samt hunde og cykler.

Da kontrolløren scanner rejsekortet, som [klagerens søn] skulle have været checket ind på, konstateres det, at han ikke er checket ind. Dermed kan han ikke fremvise gyldig billet.

Når der bliver udstedt en kontrolafgift, har vi ingen grund til at tro, at der er tale om andet end en beklagelig fejltagelse. Omvendt har Movia ingen mulighed for at vurdere, hvorvidt den manglende rejsehjemmel skyldes netop en fejltagelse, forsøg på bevidst snyd, forglemmelser eller andet. En kontrolafgift er betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen.

Klagers indsigelse den 23.03.2023:

"Klage over kontrolafgift udstedt på ekskursionstur for folkeskoleklasse. Vores søn var på tur med folkeskoleklassen torsdag den 23-3 2023 til Hvidovre Tec, hvor klassen kører i samlet flok med deres klasselærer som checker hele klassen ind. På hjemturen bliver klassen desværre skilt i to grupper halvvejs (ved Ørestaden), og vores søn samt et par andre klassekammerater kører sammen. Ved indstigning spørger to klassekammerater som har rejsekort buschaufføren på linje 33 mod Dragør om han kan checke de 4 elever ind på de to rejsekort hvilket chaufføren "nikker" ja til, og ifølge børnene svarer "okay". På turen stiger en kontrollant på bussen, og børnene forklarer kontrolløren situationen med de 2 rejsekort, som sammen med børnene henvender sig til buschaufføren for at få en forklaring. Det viser sig desværre at chaufføren ikke taler dansk og har ikke tjekket to af børnene ind på de to klassekammeraters rejsekort. Vores søn har begrænset erfaring med at køre med bus og kan ikke udlede andet end at alt er i orden når buschaufføren svarer okay på spørgsmålet, men vi kan ikke undlade at tænke at chaufføren måske ikke har været klar over hvad der blev spurgt om!? Vi anmoder derfor Movia om at annullere denne kontrolafgift. Vi har talt med vores søn om situationen da han jo er forfærdelig ked af denne oplevelse, som for hans alderstrin, har været intimiderende. Vi vil også anskaffe ham et rejsekort, som han kan bære også selvom det er på ekskursions ture med folkeskolen hvis lignende situationer med opsplitning af klassen skulle forekomme i fremtiden. På forhånd mange tak, [klageren]"

Movias behandling af klagen

Da sagen omhandler chaufføren, blev denne spurgt dagen efter modtagelsen af ovenstående klage om relevante spørgsmål i forbindelse med afgiften.

Følgende 3 spørgsmål blev stillet til chaufføren den 24.03.2023:

- Bad drengene om at blive checket flere ind på rejsekortene?
- Talte du overhovedet med drengene?
- Kan der have været sproglige udfordringer med kommunikationen?

Den 28.03.2023 svarer chaufføren følgende tilbage:

" Chf. fortæller, at der kom 2 kunder med bussen, som begge, hver især, sagde, at de (drenge) var med dem. De sagde det, som kortene var checket ind for 2 personer hver, da de ikke bad om at blive checket ind.

Spørgsmål 1: NejSpørgsmål 2: NejOg nej, der er ikke sproglige udfordringer. Chf taler perfekt dansk."

Movias konklusion

Movia henvendte sig kort efter chaufførens svar til kunden med en meddelelse om, at vi vælger at fastholde afgiften. Det er både, på baggrund af data, kontrollørens samtale med chaufføren samt chaufførens besvarelse af vores spørgsmål, vores klare opfattelse, at buschaufføren ikke blev bedt om at checke 2 personer ind eller sågar havde en reel samtale med kunderne baseret på besvarelse af spørgsmål 2. Derudover vurderes det som usandsynligt, at der fra chaufførens side kan have været sproglige barrierer i spil, da vedkommende taler flydende dansk.

Movia fastholder afgiften, da [klagerens søn] ikke fremviste nogen gyldig billet. I tilfælde hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres at skulle betale en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet.

Det er et område med stor mulighed for omgåelse for betaling af rejsen, hvis det accepteres, at et check ind med flere personer ikke foretages direkte ved påstigning.

Baseret på sagens omstændigheder og høringssvar fra chaufførens side finder Movias ikke, at der i den konkrete sag har foreligget omstændigheder, der gør, at klagers søn skal fritages for kontrolafgiften.”

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævningsformand